

KÖNYVTÁRI STATISZTIKA 2020

Van két rossz és két jó hírem. Kezdem mindjárt a rosszakkal. Meg fog újulni a könyvtárstatisztika és jóval bővebb lesz. Statisztika, változás és még jóval több is, mint eddig volt! Ennyi elég is, hogy a kedvünket szegje. Remélem, azért itt nem hagyjátok abba olvasást. Jöjjenek a jó híreim. A fordulatra csak 2019-től számíthatunk, ami magyarrá lefordítva annyit tesz, hogy lesz még időnk emésztetni a hírt és majd 2020 március elején fogunk szembesülni a statisztikában bekövetkezett átalakulással. A másik pozitív hír talán nekünk, akik bajlódni szoktunk ezzel, hogy átláthatóbb, logikusabb, talán szakmaibb és az elektronikus kitöltési felület – reményeink szerint – jóval barátságosabb lesz számunkra, mint az eddigi volt.

November közepén négy napon keresztül volt lehetőségem Baranya Péterrel együtt, hogy több mint 30 könyvtári szakemberrel közösen dolgozzunk az ügyön. Ez a négy nap talán már nem is az első forduló volt, hiszen hogy ez a könyvtárstatisztikai workshop megvalósuljon, a minisztérium, Könyvtári Intézet és a Központi Statisztikai Hivatal részéről már korábbi egyeztetésekre, tervezésre volt szükség. Az MTA Könyvtár és Információs Központból Kőrösi Csilla, az SZTE Klebelsberg Kunó Könyvtárból Kecskeméti Gergely és a házigazdától, a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtárából Rózsa Dávid voltak azok, akik közös együttműködésük eredményét egy előtervezetet raktak elénk az első napon. Ők voltak azok, akik a jövő évi statisztikában várható apróbb változásokon is dolgoztak. Jövőre csak egy kicsit fog átalakulni a kitöltési felület; a design, a felosztás marad a régi, csak egy két tétellel bővül, picit módosul a statisztika. Javárészt olyan kérdésekkel, amelyeknek beszúrásához a minisztériumok és a KSH ragaszkodott. Most volt egy olyan kedvező pillanat, hogy mindhárom illetékes részéről készség mutatko-

zott arra, hogy hozzákezdjen a 2006-óta életbe léptetett statisztika átalakításához. A cél, hogy olyan statisztika szülessen, amely hű képet rajzol a könyvtárak állapotáról, működéséről, és az elért eredményekről. Elég intenzív négy nap volt, amit együtt töltöttünk a statisztikai hivatalban, hiszen az első nap csak a ráhangolódásé és az ismerkedésé volt sok beszámolóval és előadással, majd a szerda és csütörtök a két szekció (szak-, és közkönyvtárak) külön-külön tanácskozásáé. Az utolsó napra maradt a szekciók együttes munkájának az ismertetése. A munka dandárja csak ezután fog jönni, hiszen a pontról pontra végig vett és teljes egészében átdolgozott, kibővített új statisztika első nyers változatára még várni kell. Az egyházi könyvtárak képviselőjeként a szakkönyvtári szekció munkájában vettünk részt Baranya Péterrel, így főleg a nagy egyetemek, szakkönyvtárak (hadtörténeti, Szabó Ervin), a Könyvtári Intézet és az Infodok Kft. munkatársaival cseréltünk eszmét, illetve érveltünk, ellenérteltünk egy-egy változás mellett, vagy ellene. A közkönyvtárakat főleg a megyei és nagyobb városi könyvtárak könyvtárosai, a minisztérium munkatársa, Rostás Norbert, illetve a Könyvtári Intézet munkatársa, Somogyi József erősítette, aki kitűnő ismerője e területnek. Baranya Péterrel igyekeztünk „egyensúlyt teremteni”, mert 2017-ben egy egyetemi könyvtár működése és egy egyházi gyűjtemény között óriási eltérések vannak, tegyük hozzá, sajnos. Ezek az intézmények már olyan infrastruktúrával, rendezettséggel, feldolgozottsággal, szakember létszámmal rendelkezhetnek, amelyekkel mi még messze nem. Igyekeztünk a kisebb könyvtárak valóságát és az érdekeit is feltárni a kollégák előtt. Igazából csak egy-két ponton tudtunk javasolni változtatást, kiegészítést, a nagyobb indítványunk a muzeális állományrész bevonására vonatkozott. Ez eddig hiányzott, és ha nem

is minden évben, de három esetleg öt évente érdemesnek tartottunk, hogy ennek a gyűjteményrésznek a feltárájáról, állapotáról jelentést tegyenek azok a gyűjtemények, amelyek rendelkeznek ilyenekkel. A magam részéről én is kíváncsian várom a közös tanácskozásunk eredményét, amelynek nyers verziója a tervek szerint még az idén el fog készülni. Ezt követően, akik ezen a tanácskozáson részt vettek átnézhetik, kiegészíthetik a tervezetet és majd utána fog valószínűleg a Ti szemetek elé is kerülni. A magam részéről kellő nyitottságot kérek Tőletek ennek a befogadására, mert bár tudom, hogy a változás nem minden esetben jó, de most úgy gondolom, hogy szükség volt erre az átalakításra és kérem, hogy mindenki részéről csak a jószándékot feltételezzétek. Baranya Péterrel úgy tervezzük, hogy az EKE elnökségével egyeztetve a jövő évben bizonyára tudunk majd sort keríteni, hogy akár többször, bővebben is foglalkozunk ezzel a témával, mintegy előkészítve a tervezet bevezetését. A célunk az volt, hogy akik eddig nem töltötték, vagy nem minden részt töltötték, becslést és nem hiteles adatokat szolgáltatottak, azok a megújult statisztikát pontosabban és teljes egészében kitöltsék. Személy szerint köszönöm elnöksasszonynak, hogy én is képviselhettem az egyházi könyvtárakat ezen a fórumon, nagyon hasznosnak éreztem az ott létet, jó volt újabb ismeretségeket kötni, annak ellenére, hogy utólag bevallhatom nekem sem a szívem csücske a könyvtári statisztika és jelentésírás.

*Bán Magdolna
KREK Könyvtára és Levéltára*

